

IZLOŽBA "DUBROVNIK – PLANIRANJE NASELJA I PREOBRAZBA GRADA"

Predstavljena vizija mogućeg razvoja Dubrovnika

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

U kulturno-spomeničkome kompleksu Lazareti 22. studenoga 2023. održana je izložba studentskih radova pod naslovom *Dubrovnik – planiranje naselja i preobrazba grada*. Na njoj su predstavljeni studentski radovi, ideje i vizije mogućega razvoja Dubrovnika te urbane preobrazbe užega područja.

Grad Dubrovnik dugi niz godina uspio je sačuvati svoj jedinstveni identitet, koji predstavlja unikatan primjer hrvatske kulturne baštine.

Stari grad jest svjetski poznat kao primjer dobro očuvanoga srednjovjekovnoga grada, okruženog zidinama uz more i brda. To područje obuhvaća povijesno središte grada, dijelove Ploče i Pile te otok Lokrum. Lokrum je zaštićen kao posebni rezervat šumske vegetacije s povijesnim samostanskim i fortifikacijskim cjelinama te je dio ekološke mreže Natura 2000. Dubrovnik kao cjelina simbolizira hrvatsku kulturu i naslijeđe kroz arhitekturu, umjetnost i običaje. Unatoč tome izvještaji UNESCO-a i ICOMOS-a ističu probleme uzrokovane turizmom – rast troškova života, gentifikaciju te smanjenje kvalitete života lokalnoga stanovništva. Prevelika i neadekvatna izgradnja je rezultirala smanjenjem javnih i zelenih površina te izazvala poteškoće u prometnoj infrastrukturi. Zato se postavlja pitanje kako ispravno uskladiti turizam koji se oslanja na naslijeđe sa zaštitom kulturne baštine, životnošću grada i stvaranjem novih društve-

no-kulturnih vrijednosti te koje strategije upravljanja turizmom i urbanim prostorom treba razviti kako bi se održala dugoročna harmonija između tih često suprotstavljenih zahtjeva. Rješavanje se vidi u usklađivanju razvojnih prioriteta s održivim pristupom, što je ključna tema upravljanja za budućnost Dubrovnika.

Dio odgovora na ta pitanja pokušali su dati mladi inženjeri koji su prezentirali svoje radove na izložbi "Dubrovnik – planiranje naselja i preobrazba grada". Izložba je pokazala rezultate suradnje u organizaciji i provedbi dijela nastave na diplomskome studiju Arhitektura i urbanizam tijekom akademske godine 2022./2023. između Katedre za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu Arhitektonskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Grada Dubrovnika. Suradnja je ostvarena kroz organizaciju terenske nastave, predavanja, izložbe i rada unutar dvaju modula s ukupno četiri kolegija na kojima je sudjelovalo oko 130 studenata, desetak profesora i asistenata te desetak građevinskih stručnjaka, predstavnika lokalne i regionalne samouprave. Dubrovnik sa svojim specifičnostima i procesima koji se događaju u prostoru omogućuje istraživanja i promišljanja prostora na različitim mjerilima radi

Najava izložbe "Dubrovnik – planiranje naselja i preobrazba grada"

Terenska nastava u Dubrovniku

Atmosfera s otvorenja izložbe studentskih radova

određivanja potencijala i osmišljavanja novih koncepata razvoja usklađenih s naslijeđenim kulturnim i prirodnim vrijednostima. Na temelju rezultata strateškoga promišljanja prostora grada i određivanja vizije i programa razvoja u sklopu kolegija Urbanistička radionica I.: Planiranje naselja postavljani su preduvjeti za detaljniju elaboraciju predloženih koncepata odabranih dijelova gradske strukture kao rezultata rada na kolegiju Urbanistička radionica II.: Preobrazba grada.

Kako bi studenti iz prve ruke dobili uvid u prostornu problematiku i potencijale razvoja te mogli što bolje sagledati prostor za potrebe daljnjega rada, na početku semestra bio je organiziran obilazak grada uz stručno vodstvo te su uz uvodna predavanja koordinatora održana pozvana predavanja stručnjaka te predstavnika lokalne i regionalne samouprave.

Na terenski nastavi u Dubrovniku obavili su studenti pod vodstvom predstojnika Katedre za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu prof. dr. sc. Krunoslava Šmita te nastavnika prof. dr. sc. Zlatka Karača, doc. dr. sc. Alena Žunića, Kristine Perkov i Ane Sopine. Dvodnevni obilazak terena uz stručno vodstvo koje su pripremili Božo Beniĉ, pročelnik Upravnog odjela za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu

okoliša Grada Dubrovnika, Iva Knego Šoletić, djelatnica Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije, te Lukša Radiĉ, predstavnik Društva arhitekata Dubrovnik, uključio je posjet Srđu, Pobrežju, Osojniku, Komolcu i Rijeci dubrovačkoj te Gruškome zaljevu, luci Dubrovnik i kompleksu TUP. Pozvana predavanja održali su Božo Beniĉ, mag. ing. arch., pročelnik Upravnog odjela za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša Grada Dubrovnika, prof. dr. sc. Krunoslav Šmit, dipl. ing. arh., s Katedre za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu pri Arhitektonskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Mato Franković, gradonačelnik Grada Dubrovnika, Iva Knego Šoletić, mag. ing. arch., iz Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije, Hrvoje Bota, dipl. ing. arh., iz tvrtke *Održivo d.o.o.*, Višnja Šteko, mag. ing. prosp. arch., iz *Zelene infrastrukture*, doc. dr. sc. Ines Hrdalo s Agronomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Tomislav Petrinec, dipl. ing. arh., ravnatelj Uprave za zaštitu kulturne baštine pri Ministarstvu kulture, Dinko Peraĉić, dipl. ing. arh., uz tvrtke *ARP d.o.o.*, i Petra Radoniĉ, mag. ing. arch.

Iskustva stečena kroz te urbanistiĉke module jasno pokazuju da takva suradnja tehniĉkih fakulteta s lokalnom

i regionalnom samoupravom donosi rezultate koji prelaze doprinose pojedinih aktera i razliĉitih struka. Dodatno pridonosi unapređenju dijaloga, kako između razliĉitih disciplina (urbanizma, građevinarstva, arhitekture i sl.) tako između sveučilišta i lokalnih zajednica. Cilj je osnažiti kulturu javnoga prostora i vizualnu kulturu grada te promicati vrijednosti prostora. Svježi i kreativni pristupi budućih urbanista i planera, zajedno s planerskim i urbanistiĉkim konceptima i vizijama grada Dubrovnika, trebali bi poslužiti kao inspiracija, poticaj i temelj za donošenje novih programa i odluka u procesu planiranja razvoja grada i preobrazbe njegovoga središta.

Na otvorenju izložbe bili su pročelnik Upravnog odjela za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša Grada Dubrovnika Božo Beniĉ te u ime Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Katedre za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu prof. emer. dr. sc. Tihomir Jukiĉ s asistentima Kristinom Perkov i Marinom Duiĉem. Izložba je bila otvorena do 30. studenoga 2023.

Izvor:

<https://www.dubrovnik.hr/vijesti/u-lazaretima-otvorena-izlozba-dubrovnik-planiranje-naselja-i-razvoj-grada-17540>